

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060206

DOM
2015-03-05
Stockholm

Mål nr
M 8363-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2014-08-21 i mål nr M 2197-14, se bilaga A

KLAGANDE

Nordvästra Skånes Renhållnings AB, 556217-4580
251 89 Helsingborg

Ombud: M B och B H

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

SAKEN

Ansökan om ändring av villkor i tidigare medgivet tillstånd (mark- och miljödomstolens mål nr M 3340-05)

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom på det sättet att villkor 5 i tillståndet till verksamheten vid NSR Återvinningsanläggning i Helsingborg (deldom den 11 januari 2007 i mål nr M 3340-05) ska ha följande lydelse.

5. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen eller nå det kommunala avloppsledningsnätet. Kemiska produkter och farligt avfall, med undantag för elektriskt och elektroniskt avfall, ej flisat impregnerat trä samt tjärsfalt, ska förvaras på en yta som är ogenomsläpplig, invallad och skyddad från nederbörd.

Dok.Id 1196362

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se		

Tankar för kemikalier särskilt avsedda för utomhusbruk behöver inte förvaras under tak. Invallningarnas respektive uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största tanken/cisternen plus 10 % av övriga tankars/cisterners sammanlagda volym. Tankar och cisterner som saknar överfyllnadsskydd ska vara försedda med nivåmätare och larm.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Nordvästra Skånes Renhållnings AB (NSR) har i första hand yrkat att mark- och miljödomstolens dom ändras så att sista meningen i villkor 5 – ”Tankar och cisterner ska vara försedda med nivåmätare och larm för att förhindra överfyllnad.” – utgår. NSR har i andra hand yrkat att mark- och miljödomstolens dom ändras så att sista meningen i villkor 5 får följande lydelse. ”Tankar och cisterner som inte har överfyllnadsskydd ska vara försedda med nivåmätare och larm”.

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen fastställer NSR:s andrahandsyrkande.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

NSR har anfört i huvudsak följande. Den lydelse som villkoret har i mark- och miljödomstolens dom skiljer sig åt från vad såväl NSR som remissinstanserna hade yrkat i målet och det medför att villkorets krav på nivåmätare och larm blir generellt tillämpligt på samtliga tankar och cisterner inom anläggningen. Villkoret gäller följaktligen även sådana tankar och cisterner som kan utrustas med, och som redan har utrustats med, överfyllnadsskydd. Detta var aldrig avsikten med NSR:s ansökan om villkorsändring. Att förse tankar och cisterner som redan har försetts med överfyllnadsskydd med ytterligare skyddsåtgärder anser NSR vara orimligt. Samtliga tankar och cisterner är redan utformade på ett miljömässigt acceptabelt sätt. Samtliga tankar och cisterner vid anläggningen har således redan med befintliga säkerhetsmått en tillräcklig skyddsnivå, detta gäller även sådana tankar och cisterner som inte omfattas av krav på överfyllnadsskydd i generella föreskrifter och som därför saknar överfyllnadsskydd. NSR:s grundinställning är därför att det inte i villkor behöver föreskrivas att tankar och cisterner ska vara försedda med larm, nivåmätare eller överfyllnadsskydd när det regleras i annan lagstiftning.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande. Länsstyrelsen anser att det är miljömässigt motiverat att alla tankar och cisterner som inte har överfyllnadsskydd

förses med nivåmätare och larm för att minimera risken för överfyllnad och därmed förhindra spill och läckage till omgivningen.

YTTRANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljönämnden i Helsingborgs kommun (nämnden) har anfört i huvudsak följande. Nämnden tillstyrker att villkor 5 ändras i enlighet med NSR:s andrahandsyrkande. Ändringen som mark- och miljödomstolen har beslutat innebär att alla tankar och cisterner ska vara försedda med nivåmätare och larm, dvs. även de som har en liknande utrustning i form av överfyllnadsskydd.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Länsstyrelsen har medgett och nämnden har tillstyrkt att mark- och miljödomstolens dom ändras i enlighet med NSR:s andrahandsyrkande.

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning dels att det nuvarande kravet på överfyllnadsskydd är strängare än vad som är nödvändigt och att det därför bör ersättas med krav på nivåmätare och larm för det fall frågan inte är reglerad genom en myndighetsföreskrift, dels att den omständigheten att NSR redan vidtagit åtgärder med nivåmätare och larm på de tankar och cisterner som inte omfattas av en myndighetsföreskrift, inte påverkar behovet av att ange dessa åtgärder i ett villkor.

Mark- och miljödomstolen har emellertid formulerat det aktuella villkoret så att även tankar och cisterner som har överfyllnadsskydd ska vara försedda med nivåmätare och larm. Med anledning av ovan gjorda överväganden ska enligt Mark- och miljööverdomstolen villkoret istället formuleras på det sätt som framgår av domslutet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2015-04-02

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Anna Tiberg, tekniska rådet Anna-Lena Rosengården, hovrättsrådet Peder Munck och tf. hovrättsassessorn Joel Björk-Werner, referent.

Föredragande har varit Linn Gloppestad.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-08-21
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2197-14

SÖKANDE

Nordvästra Skånes Renhållnings AB, 556217-4580
251 89 Helsingborg

Ombud: M B och B H

SAKEN

Ansökan om ändring av villkor i tidigare medgivet tillstånd till verksamheten vid NSR Återvinningsanläggning Helsingborg, Helsingborgs kommun, Skåne län

Avrinningsområde: 94 N: 6216194 E: 350956

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar villkor 5 i tillståndet till verksamheten vid NSR Återvinningsanläggning Helsingborg (dedom den 11 januari 2007 mål M 3340-05) till följande lydelse.

5. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen eller nå det kommunala avloppsledningsnätet. Kemiska produkter och farligt avfall, med undantag för elektriskt och elektroniskt avfall, ej flisat impregnerat trä samt tjärasfalt, ska förvaras på en yta som är ogenomsläpplig, invallad och skyddad från nederbörd. Tankar för kemikalier särskilt avsedda för utomhusbruk behöver inte förvaras under tak. Invallningarnas respektive uppsamlingsvolymen ska minst motsvara den största tanken/cisternen plus 10 % av övriga tankars/cisterners sammanlagda volym. Tankar och cisterner ska vara försedda med nivåmätare och larm för att förhindra överfyllnad.

Dok.Id 297607

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: mmd.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30

TIDIGARE BESLUT

Mark- och miljödomstolen (tidigare miljödomstolen) har genom deldom den 11 januari 2007 lämnat Nordvästra Skånes Renhållnings AB (NSR) tillstånd till verksamheten vid bolagets återvinningsanläggning i Helsingborg. Som villkor för tillståndet föreskrevs bl.a. följande.

5. Kemiska produkter och farligt avfall skall lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen eller nå det kommunala avloppsledningsnätet. Kemiska produkter och farligt avfall, med undantag för elektriskt och elektroniskt avfall, ej flisat impregnerat trä samt tjärasfalt, skall förvaras på en yta som är ogenomsläpplig, invallad och skyddad från nederbörd. Tankar för kemikalier särskilt avsedda för utomhusbruk behöver inte förvaras under tak. Invallningarnas respektive uppsamlingsvolymen skall minst motsvara den största tanken/cisternen plus 10 % av övriga tankars/cisterners sammanlagda volym. Tankar och cisterner skall vara försedda med överfyllnadsskydd. Kravet på invallning gäller först ett år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

ANSÖKAN**Yrkande**

NSR yrkar att villkor 5 i mark- och miljödomstolens deldom den 11 januari 2007 i mål nr M 3340-07 ska ändras så att de två sista meningarna utgår.

Grunder

NSR anför att det är uppenbart att villkoret, i den del ändring yrkas, inte längre behövs. I dessa delar är villkoret också strängare än nödvändigt.

Omständigheter

Överfyllnadsskydd används normalt sett i tankar och cisterner där oljeprodukter och bensin förvaras. Tankar och cisterner av detta slag fylls från tankbil som är utrustad med en givare kopplad till tankbilens pump. Överfyllnadsskyddet utgörs av en s.k. PTC-termistor som placerats i tanken/cisternen på den maximala fyllnadsnivån. När tankbilen ansluter givaren till överfyllnadsskyddet värms PTC-termistorn och tankbilens förstärkare ger klarsignal för fyllning. När vätskan når PTC-termistorn

kyls denna ned vilket förstärkaren känner av och vätskeöverföringen till tanken/cisternen avbryts. Om avbrott eller kortslutning i givarkretsen uppstår erhålls ingen klarsignal och tankbilen kan inte genomföra någon vätskeöverföring.

Vilka cisterner som ska förses med överfyllnadsskydd regleras i 2 kap. 14 § i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om cisterner och rörledningar för brandfarliga vätskor (MSBFS 2011:8). Av bestämmelserna framgår att kravet på överfyllnadsskydd endast gäller för cisterner som är större än en kubikmeter, är avsedda för bränsle till motorfordon, båtar eller luftfartyg, fotogen eller eldningsolja och är avsedda att fylla via pump, tankfordon eller järnvägsvagn.

I de tankar och cisterner som NSR använder och som saknar överfyllnadsskydd lagras varken bränsle avsett för motorfordon, båtar eller luftfartyg eller fotogen eller eldningsolja utan enbart avfall. NSR konstaterar därför att cisternerna och tankarna inte omfattas av MSB-författningens krav på överfyllnadsskydd. Vidare levereras avfallet till tankarna och cisternerna med slamsugningsfordon. Fordonen är konstruerade på ett annat sätt än tankbilar och saknar givare för överfyllnadsskydd. Konstruktionsskillnaden innebär att överfyllnadsskydden inte skulle kunna användas om de installeras på avfallstankarna/-cisternerna.

I stället för överfyllnadsskydd har NSR därför försett tankar och cisterner som brukas för avfall med larm och mätare med siren och blinkande lampa om fyllnadsgraden skulle bli för hög. Tankar och cisterner är också invallade och uppfyller villkorets krav på invallningsvolym. Kostnaden för att installera överfyllnadsskydd i den omfattning som villkor 5 kräver uppskattas uppgå till uppemot 500 000 kr. Trots detta har länsstyrelsen i Skåne den 9 april förelagt NSR att förse tankar och cisterner med överfyllnadsskydd senast den 31 oktober 2014.

NSR anser att tankar och cisterner för avfall redan med befintliga säkerhetsmått har en tillräcklig skyddsnivå. Av detta skäl och eftersom tankarna och cisternerna varken hanterar bränslen av det slag som omfattas av författningskrav på

överfyllnadsskydd eller hanteras med fordon som ens kan utnyttja sådana skydd är det uppenbart att villkoret inte längre behövs och att det är strängare än nödvändigt.

INKOMNA YTTRANDEN

Länsstyrelsen i Skåne län anför följande.

Om mark- och miljödomstolen anser att bolagets redogörelse av skäl, dvs. att det är tekniskt omöjligt att använda överfyllnadsskydd om sådana installeras, är godtagbart som grund för villkorsändring enligt 24 kap. 8 § miljöbalken, så godtar länsstyrelsen att villkoret ändras i enlighet med bolagets yrkande under förutsättning att följande tillägg till villkor 5 görs: ”Tankar och cisterner som inte har överfyllnadsskydd ska vara försedda med nivåmätare och larm”.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma bolaget på att kraven på överfyllnadsskydd även regleras genom bl.a. 1 kap.1 § och 5 kap.12, 13 §§ i NFS 2003:24, vilket även omfattar spillolja. Öppna cisterner i mark är de som är förlagda på ett sådant sätt att inte dess hela mantel kan inspekteras. Tankar och cisterner som regleras genom ovanstående föreskrift samt enligt MBSFS 2001:8 ska därmed förses med överfyllnadsskydd oavsett om villkor 5 ändras enligt bolagets yrkande.

Tillsynsmyndigheten kan också ställa krav på ytterligare åtgärder för att villkor 5 ska uppfyllas i sin helhet, t.ex. att kemiska produkter och farligt avfall ska lagras och i övrigt hanteras så att spill och läckage inte kan förorena omgivningen eller nå det kommunala avloppsledningsnätet.

Miljönämnden i Helsingborgs stad anför följande.

Kravet på överfyllnadsskydd för tankar och cisterner bör utgå för de behållare som inte omfattas av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) föreskrifter om sådan skyddsutrustning. NSR:s villkor bör omformuleras på så sätt att dessa tankar och cisterner i stället omfattas av krav på mätare och larmutrustning (lampa och siren) som aktiveras vid risk för hög fyllnadsnivå. Tankar och cisterner som omfattas av MSB:s regler om överfyllnadsskydd måste dock givetvis vara försedda med denna skyddsutrustning även fortsättningsvis.

Helsingborgs brandförsvaret har inget att erinra mot att villkoret ändras.

NSR anför i bemötande följande.

Som bolaget upplyst i ansökan om villkorsändring har bolaget redan försett tankar och cisternet som brukas för avfall med larm och mätare för aktuell fyllnadsnivå. Vid cistern/tankfyllning biträder även s.k. nivåvakter som larmar med siren och blinkande lampa om fyllnadsgraden skulle bli för hög. Dessutom är tankarna och cisternerna invallade och de uppfyller villkorets krav på fyllnadsvolym. Således har bolaget redan vidtagit de skyddsåtgärder som länsstyrelsen och miljönämnden nu föreslår och fler därtill. Mot denna bakgrund anser bolaget att det kan ifrågasättas om det finns behov av att villkorsreglera frågan om redan vidtagna skyddsåtgärder.

Några tankar eller cisterner av det slag som regleras i MSB:s föreskrift finns inte vid anläggningen. Avsaknaden av sådana tankar och cisterner är huvudskälet till att bolaget ansökt om ändring av villkoret.

Bolaget följer för verksamheterna tillämpliga författningar. Det kan också nämnas att bolaget inte lagrar spillolja i sådana cisterner och tankar som omfattas av NFS 2003:24 eftersom bolagets cisterner är förlagda ovan mark. Om tankar och cisterner framgent skulle omfattas av de krav som uppställs i NFS 2003:24 eller MSBFS 2011:8 kommer dessa krav att efterföljas.

DOMSKÄL

Enligt 24 kap. 8 § miljöbalken får mark- och miljödomstolen upphäva eller ändra villkor i en tillståndsdom om det är uppenbart att villkoret inte längre behövs eller är strängare än nödvändigt.

Mark- och miljödomstolen bedömer, med ledning av vad bolaget anfört om möjligheten att använda överfyllnadsskydd i tankar och cisterner där påfyllning sker med slamsugningsfordon, att kravet på överfyllnadsskydd är strängare än nödvändigt. Detta krav bör därför ersättas med krav på sådana skyddsåtgärder som bolaget beskrivit som funktionella för det fall frågan inte redan är tillfredställande

reglerad genom myndighetsföreskrift. Det faktum att åtgärderna redan vidtagits på befintliga tankar och cisterner påverkar inte behovet av att ange dessa i villkor, för den händelse tankar och cisterner skulle komma att bytas ut i framtiden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV425)

Överklagande senast den 11 september 2014.

Anders Bengtsson

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Anders Bengtsson, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius.